

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2010-0264

Klageren: XX
2635 Ishøj

Indklagede: DSB S-tog A/S

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 750 kr. for udløbet abonnementskort samt rykkergebyrer på 300 kr.

Ankenævnets sammensætning: Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust
Bjarne Lindberg Bak
Ingrid Dissing
Claus Jørgensen
Torben Steenberg

SAGSFREMSTILLING:

Klageren reklameret til indklagede: 22. august 2010.

Klagegebyr modtaget i ankenævnet: 3. september 2010.

Sagens omstændigheder: Klageren rejste den 24. februar 2010 med S-tog men blev pålagt en kontrolafgift på 750 kr., da hendes periodekort var udløbet dagen før.

Klageren fornyede abonnementskortet samme dag med gyldighed fra og med den 24. februar til den 1. april 2010.

Henholdsvis den 22. marts og den 19. april 2010 sendte DSB S-tog klageren en betalingspåmindelse vedrørende kontrolafgiften pålagt et rykkergebyr på 100 kr., i alt 200 kr. Klageren reagerede ikke herpå og DSB S-tog overgav den videre inddrivelse af beløbet til SKAT, der sendte klageren en yderligere betalingspåmindelse med et rykkergebyr på 100 kr., således at det samlede udestående herefter androg 1.050 kr.

I e-mail af 22. august 2010 til DSB med kopi til SKAT gjorde klageren indsigelse mod beløbet. Hun anførte, at S-togsrevisoren ved kontrollen havde oplyst, at hvis hun fornyede periodekortet samme dag, skulle hun ikke betale kontrolafgiften. Derudover skrev hun:

“Nærmeste DSB Filial. DSB-ekspedienten oplyser at jeg skal betale 100 kr. uanset hvad, hvilket fører til endnu større undren (og forvirring) – hvilket jeg ikke vil acceptere når kontrolløren oplyser mig andet.”

I e-mail af 26. august 2010 fastholdt DSB S-tog kontrolafgiften og rykkergebyrerne med henvisning til, at kontrolafgiften kunne annulleres mod et ekspeditionsgebyr på 100 kr. hvis

gyldighedsperioden ikke var overskredet med mere end 1 døgn, kortet var fornyet med tilbagevirkende kraft og fornyelsen skete senest 2 døgn efter gyldighedsperiodens udløb,

og at klageren ikke havde overholdt 14 dages fristen for indsigelser, som fremgik af bagsiden af kontrolafgiften.

Klageren skrev den 26. august 2010, at hun opfyldte betingelserne for at få annulleret sin kontrolafgift – i værste fald – mod betaling af 100 kr.

I e-mail af 2. september 2010 fastholdt DSB Kundeservice kontrolafgiften.

Klageren indsendte herefter en klage til ankenævnet.

PARTERNES KRAV OG BEGRUNDELSER:

Klageren: Ønsker principalt kontrolafgiften og rykkergebyrerne annulleret og subsidiært kontrolafgiften annulleret mod betaling af 100 kr. og har til støtte herfor gjort gældende,

at hun eller hendes husstand har ikke modtaget andre skrivelser bort set fra den sidstnævnte fra SKAT,

at DSBs personale har givet hende tvetydige meldinger og hvorledes hun skulle forholde sig.

Indklagede: Fastholder kravet om betaling af kontrolafgiften og har til støtte herfor gjort gældende,

at DSB S-tog ikke kan afvise, at klageren kan have misforstået S-togsrevisoren, men ingen S-togsrevisor vil være i tvivl om gældende regler for at få eftergivet en kontrolafgift, der udstedes til kunder, der har glemt at forny deres periodekort. Disse regler har været gældende i mange år.

Kontrolafgiften fastholdes fordi klageren har valgt at ignorere sagen i 6 måneder, til trods for:

- at hun ved fornyelse af sit kort fik at vide, at det koster kr. 100,- i gebyr at få eftergivet afgiften
- at hun har valgt at ignorere to rykkerskrivelser udsendt henholdsvis den 22. marts 2010 og 19. april 2010
- at hun først reagerede den 23. august 2010, da SKAT havde fremsendt varsel om tvangsinddrivelse.

Det er fastslået, at klageren ikke havde gyldig billet eller kort på kontroltidspunktet og ikke har overholdt reglerne for at få eftergivet en kontrolafgift.

Passagerer, som rejser med bus, tog og metro, er selv ansvarlige for at være i besiddelse af gyldig billet eller kort. Er man ikke det, må man acceptere at skulle betale en kontrolafgift. Denne grundregel er en forudsætning for det selvbetjeningssystem, der gælder for rejser med kollektiv transport i Hovedstadsområdet.

SEKRETARIATETS BEMÆRKNINGER:

Sekretariatet har anmodet DSB S-tog om at oplyse fremsendelsesmåden for de 2 rykkerbreve og klageren om at oplyse, om hun i forbindelse med fornyelsen af kortet den 24. februar 2010 oplyste, at hun samme dag havde modtaget en kontrolafgift - og i bekræftende fald, hvad DSB S-tog herefter forklarede, at hun skulle gøre for at få kontrolafgiften nedsat til 100 kr.

Klageren har svaret følgende:

"Da jeg fik bøden, oplyste DSB-kontrolløren (som var en kvinde) mig om at jeg blot skulle forny mit periodekort med det samme (samme dag), for at undgå at skulle betale noget som helst.

- grunden til at det er så tydeligt i min hukommelse er at jeg lige efter samtalen med kontrolløren ringede til min mand (som jeg fortalte alt til)

Kiosk & Periodekort

Lige efter ankomsten på Ishøj station, gik jeg direkte ned i DSB-kiosken (sammen med min mand - som jeg havde aftalt at mødes med der!)

Ekspedienten (som var en mand) gav jeg oplysningen om en kontrolafgift og viste bøden til vedkommende - ekspedienten kom ikke ind på det at jeg skulle de betale de 100 kr., idet jeg jo fornyede kortet med det samme, som kontrolløren i S-toget også oplyste mig om (forny straks = ingen betaling - andet hvad mit periodekort koster!)"

DSB S-tog har svaret:

"Hvis kioskmedarbejderen ikke har oplyst, at man skal betale kr. 100,-, må det nødvendigvis hænge sammen med, at hun ikke fik at vide, at kunden ønskede at få annulleret en kontrolafgift. I givet fald ville medarbejderen i kiosken have tilbudt at annullere afgiften mod betaling af et gebyr på 100 kroner.

Klageren har også oplyst, at S-togsrevisoren specifikt skulle have oplyst, at det ikke vil koste noget, hvis kortet blev fornyet samme dag. Der må være tale om, at kunden har misforstået S-togsrevisoren, for ingen S-togsrevisor er i tvivl om, at det koster et gebyr på 100 kr., hvis en afgift skal annulleres, når kunden fornyer sit periodekort. Men uanset der kan være sket en misforståelse, valgte kunden at ignorere 2 efterfølgende rykkerskrivelser og rettede først henvendelse 6 måneder senere, da gælden var overdraget til tvangsinddrivelse.

Kunden har oplyst, at rykkerskrivelser ikke er modtaget. Hertil skal det bemærkes, at det i vores database er efterkontrolleret, at nævnte breve er udskrevet og sendt via PostDanmark. Ingen af brevene er modtaget retur, hvilket normalt sker, hvis PostDanmark af en eller anden årsager er forhindret i at aflevere breve. DSB S-tog fastholder betalingskravet inkl. gebyrer for betalingspåmindelse. I den forbindelse skal det understreges, at betaling af en kontrolafgift eller indsigelse mod betalingskravet skal ske senest 14 dage efter kontrolafgiftens udstedelsesdato.

Alle breve, der sendes til debitorerne, sendes til disses folkeregisteradresse."

DSB S-tog har vedlagt et print, hvoraf fremgår, at der er genereret elektroniske rykkerbreve til klageren den 22. marts og den 19. april 2010.

Vedrørende brevforsendelse skelner Folketingets Ombudsmand mellem indenretlige og udenretlige forhold. I indenretlige forhold er bevisbyrdereglen strengere – fx om en indkaldelse til retten anses for at være kommet frem.

Folketingets Ombudsmand har udtalt følgende den 27. maj 2010 i en sag om, hvorvidt en afgørelse fra en offentlig myndighed kunne anses for at være kommet frem til borgeren den følgende dag:

”I sager uden for retsplejen er kravene til beviserne for at et brev fra en myndighed må anses for at være kommet frem dagen efter afsendelsen, ifølge praksis noget mere lempelige. Myndigheden kan løfte bevisbyrden ved for eksempel at:

- redegøre for myndighedens rutiner for postafsendelse,
- fremlægge kopi af det afsendte brev,
- fremlægge journalnotat eller postliste hvor det fremgår hvornår brevet er afsendt,
- undersøge om og i givet fald hvornår eventuelle andre parter eller myndigheder har modtaget deres version af brevet,
- redegøre for at brevet til borgeren ikke er returneret til myndigheden, og/eller
- undersøge om er i perioden omkring afsendelsen har været uregelmæssigheder i postbesørgelsen i det pågældende område.

Jeg henviser til Ugeskrift for Retsvæsen 2000, s. 1771 H, Ugeskrift for Retsvæsen 2005, s. 1256 H, og Ugeskrift for Retsvæsen 2007, s. 2791 H, og Folketingets Ombudsmands beretning for 2004, s. 425 ff*.....

Ved min vurdering har jeg lagt stor vægt på at domstolene, herunder Højesteret, de seneste 10 år flere gange har haft lejlighed til at tage stilling til hvilke krav der stilles til beviset for at offentlige myndigheders breve er kommet frem til adressaten. I ingen af de sager der har været forelagt domstolene, har domstolene tilsidesat det systembevis som myndighederne har ført for at brevet anses for at være kommet (rettidigt) frem.

Ingen af de sager som har været forelagt domstolene i den seneste 10-årige periode, har vedrørt sager hvor klagefristen kun har været overskredet med én dag. Den generelle beskrivelse af retstilstanden er imidlertid, som jeg har anført ovenfor, at breve som er sendt med A-post, normalt anses for at være kommet frem dagen efter at de er afsendt.”

BILAG TIL SAGEN:

Kopi af kontrolafgiften.

Kopi af parternes korrespondance.

ANKENÆVNETS BEMÆRKNINGER:

Retsgrundlaget:

§ 6 i den dagældende lov om hovedstadsområdet kollektive persontrafik, som er det oprindelige lovgrundlag for opkrævning af kontrolafgifter, havde følgende ordlyd:

§6. Selskabet fastsætter takster og billetteringssystem for rejser med bus og tog, der alene foretages inden for hovedstadsområdet.

Stk. 2. Selskabet kan fastsætte kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig billet eller kort. Afgift og gebyr kan inddrives ved udpantning.

Stk. 3. Selskabet kan fastsætte regler om pligt for rejsende, der ikke er i besiddelse af gyldig billet eller kort, til på forlangende at forevise legitimation med henblik på at fastslå passagerens identitet.

Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår at "takst- og billetteringssystemet for S-banerne er indført for at give passagererne mulighed for hurtig adgang til perroner og tog uden sinkende billetkontrol især i myldretid og for at spare væsentlige personaleudgifter, som i modsat fald måtte dækkes gennem øgede billetpriser eller øget skattetilsvær."

I henhold til § 4, stk. 3, i bekendtgørelse om kontrolafgifter af 22. september 2006 udstedt i medfør af bekendtgørelse af lov om jernbaner § 23 fastsætter jernbanevirksomheden bestemmelser om kontrolafgift i forretningsbetingelserne. Kontrolafgift og ekspeditionsgebyr tillægges udpanteringsret.

Det fremgår af indklagedes forretningsbetingelser, at passageren ved rejsens begyndelse skal være i besiddelse af gyldig billet eller kort, der opbevares under hele rejsen og selv skal kontrollere, at stempelingen (zonenummer, dato, klokkeslæt m.v.) er korrekt. Passageren skal uopfordret vise billet eller kort til DSBs personale. DSB accepterer kun billet eller kort, der vises i umiddelbar tilknytning til personalet anmodning herom. Passagerer, der ikke viser gyldig billet eller kort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 750 kr.

Der er for indehavere af periodekort mulighed for at få annulleret en kontrolafgift mod at betale et ekspeditionsgebyr på 100 kr., hvis periodekortets gyldighed ikke er overskredet med mere end maksimalt 1 døgn, og periodekortet senest 2 dage efter gyldighedsperiodens udløb er fornyet med tilbagevirkende kraft.

Bekendtgørelse om lov om renter ved forsinket betaling § 9 b har følgende ordlyd:

"For rykkerskrivelser vedrørende fordringer kan fordringshaveren kræve et gebyr, jf. stk. 2, såfremt skrivelseren er fremsendt med rimelig grund (rykkergebyr). Fordringshaveren kan endvidere kræve et gebyr, jf. stk. 3, for at anmode en anden om at inddrive fordringen på fordringshaverens vegne, såfremt dette er sket med rimelig grund (inkassogebyr). Stk. 2. Der kan kræves et rykkergebyr på højst 100 kr. inkl. moms for hver rykkerskrivelse, dog højst for 3 skrivelser vedrørende samme ydelse."

Den konkrete sag:

Ankenævnet lægger til grund, som oplyst af klageren, at hendes periodekort udløb den 23. februar 2010, og at hun steg på toget den 24. februar 2010 uden at have fornyet kortet.

Klageren kunne derfor ved kontrollen ikke forevise et gyldigt periodekort, hvorfor kontrolafgiften på 750 kr. blev pålagt med rette.

Ankenævnet finder det ikke godtgjort, at klageren ved fornyelsen af kortet senere samme dag i en DSB Kiosk ikke blev tilbudt at få annulleret kontrolafgiften mod betaling af et ekspeditionsgebyr på 100 kr.

Ankenævnet har ved afgørelsen heraf lagt til grund, at klageren har oplyst i e-mail af 22. august 2010, at hun af pågældende DSB-ekspedient blev informeret om, at det kostede 100 kr. "uanset hvad", men ikke ville acceptere dette. Ankenævnet finder, at dette skal forstås således, at klageren blev oplyst om muligheden for annullering af kontrolafgiften mod betaling af 100 kr., men at hun ikke ønskede dette.

Klagerens senere oplysning i sagen om, at hun ikke blev informeret om denne mulighed, kan her efter ikke tillægges betydning.

Ordningen med eftergivelse af kontrolafgiften ved udløbet periodekort mod betaling af 100 kr. i ekspeditionsgebyr administreres således, at fornyelse af kortet og betaling af de 100 kr. skal ske samtidigt. Klageren har oplyst, at hun ikke ville acceptere at betale de 100 kr. ved fornyelsen.

Klagerens efterfølgende tilkendegivelse om at ville betale 100 kr. medfører derfor ikke, at DSB S-tog herefter er forpligtet til at annullere kontrolafgiften.

De to rykkerbreve med rykkergebyrer er efter det af DSB S-tog oplyste sendt til klagerens folkeregisteradresse fra DSB S-tog med PostDanmark i henhold til DSB S-togs sædvanlige procedure for rykkerbreve, og er ikke modtaget retur.

Brevet fra SKAT med oplysning om inddrivelse er ifølge klageren modtaget af hende.

Henset hertil og til udtalelsen fra Folketingets Ombudsmand finder ankenævnet, at det kan lægges til grund, at rykkerbrevene fra DSB S-tog efter al sandsynlighed er kommet frem til klagerens folkeregisteradresse, men at hun ikke reagerede på disse.

Da klageren ikke over for DSB S-tog fremsatte indsigelser mod kontrolafgiften inden udløbet af indsigelsesfristen på 14 dage, har DSB S-tog været berettiget til at sende klageren 2 rykkerbreve med et rykkergebyr på 100 kr.

Ankenævnet træffer herefter følgende

AFGØRELSE:

DSB S-tog er berettiget til at opretholde kravet om klagerens betaling af kontrolafgiften på 750 kr. og de 2 rykkergebyrer på hver 100 kr. Beløbet skal betales inden 30 dage jf. ankenævnets vedtægters § 15.

Det ligger uden for ankenævnets kompetence at tage stilling til om klageren er forpligtet til at betale rykkergebyret på 100 kr. fra SKAT.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. § 26, stk. 4, modsætningsvist.

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

På ankenævnets vegne, den 31. januar 2011.

Tine Vuust
Nævnshoved